

Struikelstenen in de weg naar Pasen

Meditaties in de Stille Week 2021

Struikelstenen in de weg naar Pasen

Voor mijn geboortehuis op de Brink in Deventer liggen drie struikelstenen. Ze liggen daar als een herinnering aan drie Joodse bewoners van het pand die in WO2 slachtoffer zijn geworden van het nationaalsocialisme.

Struikelstenen zijn betonnen stenen van 10 x 10 cm. die aan de bovenkant bedekt zijn met een dun messing plaatje. In dit plaatje zijn de gegevens gestanst van het slachtoffer, zoals naam, geboortejaar, datum van wegvoering, datum van overlijden, de naam van het kamp waar het slachtoffer overleden is of de plaats waar het slachtoffer gefusilleerd is. Met bovenin de toevoeging: 'Hier woonde'.

Struikelstenen vallen op door hun kleur en de weerkaatsing van het licht dat erop valt. Je aandacht wordt erdoor getrokken en je wordt uitgenodigd om even stil te staan en de informatie op de struikelsteen te lezen. Maar om de tekst te kunnen lezen moet je je knieën en je hoofd buigen. Je buigt op deze manier als het ware voor het slachtoffer. Je struikelt niet letterlijk, je 'struikelt' met je hoofd en je hart.

De apostel Paulus schrijft in zijn brief aan de Romeinen ook over een struikelsteen: *"Let op, Ik (God) leg in Sion een struikelblok neer, een steen waaraan men zich stoot, maar wie in Hem (Jezus) gelooft, wordt niet teleurgesteld"* (Romeinen 9:33).

In deze Stille Week ontdekken we stenen die je even stilzetten. Die je aandacht vragen voor wat er in Jeruzalem gebeurd is met rabbi Jezus van Nazaret. Hij, Gods Zoon vraagt je om te knielen en je hoofd te buigen voor zijn lijden en zijn sterven. Struikelstenen – als een herinnering. Als een teken van je geloof en je verbondenheid met Hem.

ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden

www.stilleweek.nl

Zie ook: <https://www.vprogids.nl/extra/specials/zomerspecials/struikelstenen.html>

ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden

www.uitdekroontjespen.nl

Maandag

Schreeuwende stenen

Bijbellezing: Lucas 19:29-40

Vanaf Betanië nadert een groepje mensen de Olijfberg. Middelpunt is Jezus. Je weet wel: die bekende en bij het gewone volk van Israël zo geliefde rabbi uit Nazaret in Galilea.

Jezus is met zijn leerlingen op weg naar Jeruzalem om daar het Joodse Paasfeest mee te vieren.

In Betfage staat al een ezelsveulen op Hem te wachten. Jezus weet het. Twee van zijn leerlingen stuurt Hij er op uit om het op te halen. Hij is iets van plan. Dat voel je. De spanning onder zijn volgelingen loopt op.

Waarom heeft Jezus een ezelsveulen nodig? Hij kan niet moe zijn van de reis. Het is maar een afstand van zo'n drie kilometer van Betanië naar Jeruzalem.

Nee, Jezus zinspeelt op de vervulling van de profetie van Zacharia 9 vers 9. Daar lezen we: *"Juich, Sion, Jeruzalem schreeuw het uit van vreugde! Je koning is in aantocht, bekleed met gerechtigheid en zege. Nederig komt hij aanrijden op een ezel, op een hengstveulen, het jong van een ezelin."*

De profeet Zacharia roept – ruim vijf eeuwen voor de intocht van Jezus – zijn volksgenoten op om het uit te schreeuwen van vreugde. Ze moeten de koning verwelkomen die hen zal verlossen. De vijanden zullen overwonnen worden. Het recht zal zegevieren. Er zal weer vrede zijn in Israël. De tijd van koning David zal weer terugkeren. De glorietijd van het volk van Israël. Met deze bijzondere koning breekt de toekomst aan die God heeft beloofd. *"Juich Sion ... je koning is in aantocht..."*

De leerlingen geven maar wat graag gehoor aan de oproep van de profeet. Ze leggen hun jassen als een zadel op het rijdier.

Anderen leggen hun jassen als een loper op de stoffige weg. Weer anderen komen aanlopen met takken van bomen en struiken.

En als rabbi Jezus – zittend op het veulen van de ezel – op het punt staat de Olijfberg af te dalen begint de hele groep leerlingen vol vreugde en met luide stem God te prijzen om alle wonderdaden die ze hadden gezien. Ze roepen: *"Gezegend Hij die komt als koning. In de naam van de Heer! Vrede in de hemel en eer aan de Allerhoogste!"*

"Gezegend Hij ..." Of in het Grieks van die tijd: "*Hosanna*" verwijst naar Psalm 118: "*O, God, help ons!*" Al roepend en zingend citeren ze uit een van hun populairste bedevaartliederen. Het gaat over iemand die door iedereen veracht wordt, maar die uiteindelijk als koning wordt binnengehaald.

Enkele farizeeën hebben zich ook rond rabbi Jezus verzameld. Zij moeten straks verslag uitbrengen bij de geestelijke leiders van het volk van Israël. Waarnemers, zouden wij zeggen. Ze zien en horen de uitzinnige menigte en houden hun hart vast. "*De hele wereld loopt achter Hem aan!*" Wat als de Romeinse bezettingsmacht, wat als Pontius Pilatus, de Romeinse prefect, hier kennis van neemt? Straks krijgen we nog problemen zo vlak voor het Paasfeest.

"*Meester, berisp uw leerlingen.*" vragen ze Jezus. Vol humor reageert Jezus: "*Ik zeg u: als zij zouden zwijgen, dan zouden de stenen het uitschreeuwen.*"

Stel je voor dat dat echt zou gebeuren: schreeuwende stenen! Hoeveel stenen zouden er in die tijd gelegen hebben op en rond de weg naar Jeruzalem? Honderden, duizenden, tienduizenden? Jezus heeft het hier over schreeuwen, uitschreeuwen. Geen lieflijke lofzang maar oorverdovend, angstaanjagend geschreeuw: "*Hosanna, hosanna!*" "*Gezegend Hij die komt als koning.*" Heel de wereld moet het weten. Heel de wereld moet het horen dat de profetie van Zacharia vandaag vervuld wordt. God vervult op dit Paasfeest zijn belofte. Hij heeft woord gehouden. De Koning is gekomen. En Hij rijdt op een jonge ezel. "*Juich Sion ...*" "Schreeuw het uit!"

Je weet ongetwijfeld hoe het met Jezus zal aflopen. De stemming slaat om. Het "*Hosanna*" – "*Heer, redt ons*" verstomt. De mensen zijn teleurgesteld. Jezus voldoet niet aan hun verwachtingen. De intocht van Jezus eindigt als een vuur dat dooft. Verdrietig en teleurgesteld keert rabbi Jezus met zijn leerlingen terug naar Betanië. Het is inmiddels al laat geworden.

Struikelstenen in de weg naar Pasen. De straatstenen van Jeruzalem roepen ons op om hulde te bieden aan koning Jezus. Om te knielen en ons hoofd te buigen voor zijn lijden en zijn sterven. Hij kwam ook voor ons: "*Hosanna*" – "*Heer redt ons.*"

Dinsdag

De afgekeurde Struikelsteen

Bijbellezing: Lucas 20:9-20

Op verschillende plaatsen in het enorme tempelcomplex in Jeruzalem geven Joodse rabbi's uitleg over de Thora, over Gods wil en Gods wet. Ook rabbi Jezus uit Nazaret geeft onderricht in de tempel. De mensen hangen aan zijn lippen. Jezus weet die aloude woorden van God zo eenvoudig en zo praktisch uit te leggen. Zo heel anders dan ze gewend zijn van hun eigen schriftgeleerden.

Opeens wijkt de groep met aandachtige luisteraars uiteen. Een afvaardiging van het Sanhedrin, het hoogste Joodse rechtscollege wil in gesprek met Jezus. Ze hebben de chaos van gisteren nog vers in het geheugen. Ze hebben er vannacht zelfs niet van kunnen slapen. Woedend zijn ze op Jezus, die rabbi uit het achterland, uit dat verre Galilea.

"Op grond van welke bevoegdheid doet U die dingen? En wie heeft U bevoegdheid gegeven? Zeg ons dat eens." Jezus moet Zich maar eens verantwoorden, vinden ze. Gisteren die profetische intocht in Jeruzalem. Daarna het complete tempelbedrijf urenlang stilleggen. Dat doe je niet zomaar. Op hun vraag naar zijn bevoegdheid antwoordt Jezus met een wedervraag. (Zo'n wedervraag is vrij gebruikelijk in discussies tussen rabbi's onderling.) Als zij Hém hierop antwoord kunnen geven zal Jezus op zijn beurt hún vraag beantwoorden: *'Johannes de Doper, van wie kreeg hij zijn bevoegdheid om te dopen – uit de hemel of van mensen?'* De leden van het Sanhedrin overleggen fluisterend. Bang zijn ze voor de mensen, die Johannes voor een echte profeet houden. Dus is hun antwoord op de vraag van Jezus: *'We weten het niet.'* Glimlachend zegt Jezus: *'Dan zeg Ik ook niet op grond van welke bevoegdheid Ik die dingen doe.'*

En meteen daarna vertelt Jezus – zoals Hij vaak doet – een gelijkenis. Een verhaal uit het dagelijks leven. Hij wil hiermee de harten van zijn hypocriete tegenstanders bereiken door hen een spiegel voor te houden.

De gelijkenis: De eigenaar van een wijngaard stuurt zijn zoon – de erfgenaam – om de opbrengst van de oogst in ontvangst te nemen. De pachters/huurders van de wijngaard doden de zoon en steken de opbrengst van de wijngaard in hun eigen zak. *"Wat zal de eigenaar van de wijngaard nu met hen doen? Hij komt zelf, doodt de wijnbouwers en geeft de wijngaard aan anderen."* 'Dat nooit', is de verschikte reactie van de mensen om Jezus heen. Ze weten dat Jezus met de wijngaard het volk van Israël bedoeld. En de Eigenaar van die wijngaard? Dat is God.

"Maar Hij keek hen aan en vroeg: 'Wat betekent dan wat er geschreven staat: 'De steen die de bouwers afkeurden is de hoeksteen geworden'? Iedereen die over die steen struikelt zal gebroken worden, en iedereen op wie die steen valt zal worden verpletterd.'"

Als je een huis gaat bouwen kies je met zorg de stenen uit die twee muren - die haaks op elkaar staan – met elkaar verbinden. Hoekstenen noemen we die. Het verrassende is nu dat God een door de bouwers afgekeurde steen gebruikt als hoeksteen van het gebouw van zijn liefde. Die steen is Jezus. De bouwers zijn de geestelijke leiders van het volk van Israël. Zij hebben Jezus afgekeurd. Zij hebben Jezus verworpen.

In de tijd van Jezus was er een spreekwoord: *'Valt de steen op de lemen pot, wee de pot; valt de lemen pot op de steen, wee de pot.'* De tegenstanders van Jezus, zij die Hem zullen verwerpen, zullen als een lemen pot die op een steen valt gebroken worden. En als steen op de lemen pot valt zal deze verpletterd worden.

De geestelijke leiders van het volk van Israël weten precies wat Jezus bedoelt. Zij zijn de pachters/huurders van de wijngaard. Zij zijn het die de Zoon en de Steen verwerpen. Het liefst willen ze Jezus gevangen laten nemen en Hem laten veroordelen voor Godslastering. Maar wat zijn ze bang voor de reactie van het 'gewone' volk.

Jezus is hier dé Struikelsteen van God. Iedereen die Hem verwerpt zal als een lemen pot gebroken worden. Het alternatief: Je laten verpletteren door zijn liefde. Een liefde die gaat tot het uiterste. Tot aan de dood aan het kruis!

Woensdag

Tempelstenen

Schriftlezing: Matteüs 26:57-68

Komend vanaf Betanië heb je vanaf de Olijfberg een prachtig uitzicht op het enorme tempelcomplex in Jeruzalem. In 20 voor Christus had koning Herodes opdracht gegeven om het tempelcomplex uit te bereiden, te restaureren en te verfraaien. Herodes wilde hiermee in de gunst komen bij het volk van Israël en haar geestelijke leiders. Hij is immers een door de Romeinen aangestelde koning.

Maar liefst 84 jaar – tot 64 na Christus - is er aan de 'update' van het tempelcomplex gewerkt. Slechts zes jaar later in het jaar 70 verwoesten Romeinse legers onder leiding van Titus dit indrukwekkende tempelcomplex. Slechts de Westmuur – beter bekend als de Klaagmuur – blijft staan. Het is het enige dat is overgebleven van wat eens een van de schitterendste architectuurcomplexen van het Romeinse Rijk moet zijn geweest.

Wanneer rabbi Jezus aan het einde van de dag terugkeert naar de Olijfberg wijzen enkele van zijn leerlingen Hem op de prachtige gebouwen van het tempelcomplex. Wat een stenen, indrukwekkend, kolossaal. Jezus waarschuwt hen: *"Hebben jullie dat alles goed gezien? Ik verzeker jullie: geen enkele steen zal op de andere blijven, alles zal worden afgebroken!"* (Matteüs 24: 1-2)

Struikelstenen op de weg naar Pasen. De stenen van de tempel vertegenwoordigen de geestelijke leiders van het volk van Israël. Het is hún tempel. Daar moet iedereen van afblijven. Ook die rabbi Jezus uit Nazaret. Een onruststoker, een volksverleider, een valse profeet, een godslasteraar.

Bij het aanbreken van de dag hebben ze rabbi Jezus door agenten van de tempelpolitie naar het paleis van de hogepriester Kajafas laten brengen.

In een geheime vergadering komen de geestelijke leiders, de schriftgeleerden en de oudsten van het volk van Israël bij elkaar. Kajafas voert het woord. Achttien jaar (18-36 na Chr.) heeft hij op voortreffelijke wijze de orde in Jeruzalem weten te bewaren. Kajafas is schrander, taai en besluitvaardig. Een man die beschikt over een goed talent om leiding te geven.

Ook een corrupt man. Kajafas is alleen bereid om een zaak te behandelen als hij geld onder tafel krijgt toegeschoven. Tien jaar lang dient Kajafas met de Romeinse prefect Pontius Pilatus.

Kajafas is de hogepriester die ooit eens heeft geroepen: *'Besef toch dat het in jullie eigenbelang is dat één man sterft voor het hele volk, zodat niet het hele volk verloren gaat.'* (Johannes 11:49)

Ja, Josef Kajafas ziet in rabbi Jezus een bedreiging voor de rust en de vrede in zijn stad en in zijn land. Jezus preekt immers over de nabijheid van het nieuwe Koninkrijk. Nu dat kan gemakkelijk ontaarden in een oproer en een ingrijpen van de Romeinen. Het is beter om die populaire rabbi uit Galilea te doden dan Hem de kans te geven het volk op te ruïen. Nu nog een aanklacht.

Vele valse getuigen melden zich. Maar geen van hun verklaringen is genoeg om een doodvonnis over Jezus uit te spreken.

Ten slotte melden zich twee die verklaren: *'Die man heeft gezegd: "Ik kan de tempel van God afbreken en in drie dagen weer opbouwen."*

Ho, wacht eens even. Klopt dit wel? Jezus heeft niet gezegd dat Hij de tempel van God wil afbreken. Hij heeft gezegd: *"Breek deze tempel maar af en Ik zal hem in drie dagen weer opbouwen."* (Johannes 2:19)

Voor Kajafas zijn deze getuigenverklaringen niet afdoende. Hij richt zich tot Jezus en vraagt Hem: *'Wie denkt U eigenlijk dat U bent? De Messias, de Zoon van God?'*

Met een beroep op de woorden van de profeet Daniël antwoordt Jezus: *"U zegt het. Maar Ik zeg u allen hier: vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en Hem zien komen op de wolken van de hemel."*

Er is niemand die nu nog twijfelt. Jezus, die zelfbenoemde rabbi uit Galilea, is schuldig. Met zijn woorden lastert Hij God. Hij verdient de doodstraf! Het is de geestelijke leiders van het volk van Israël eindelijk gelukt. Het heeft wat moeite en wat steekpenningen gekost, maar rabbi Jezus kan nu definitief van het toneel verdwijnen. *'Aan het kruis met Hem!'*

Aan het kruis zal de tempel van Jezus' lichaam worden gebroken. Maar in drie dagen zal Hij hem weer opbouwen. Ook voor ons!

Donderdag

Het Mozaïekterras

Bijbellezing: Johannes 19:12-16

Pontius Pilatus is zijn naam. Pontius, dat is zijn achternaam. Pilatus is zijn bijnaam: de speerwerper. Van 26-36 na Christus is hij prefect/gouverneur over Judea en Samaria. Tien jaar regeert hij met straffe hand over het volk van Israël. Zijn tijdgenoten hebben weinig goede woorden voor hem over. Zijn bestuur wordt gekenmerkt door corruptie, geweld, afpersingen, mishandelingen, aanhoudende executies en andere wreedheden.

Doorgaans woont Pontius Pilatus met zijn gezin aan de kust in Caesarea, de stad die genoemd is naar de Romeinse keizer in Rome. Maar tijdens het Joodse Paasfeest zetelt Pilatus in Jeruzalem. Met een grote legermacht heeft hij zijn intrek genomen in het zogenaamde Pretorium, het paleis van de door de Joden gehate Romeinse bezettingsmacht. Er dreigt een oproer in Jeruzalem. Een opstand tegen het Romeinse gezag. Drie van die oproerkraaiers zitten al in de kerkers van het Pretorium. Met het komende Paasfeest zullen ze worden terechtgesteld. Als een afschrikwekkend voorbeeld.

Al vroeg in de ochtend hebben de hogepriesters en de oudsten van het Joodse volk vanuit het paleis van Kajafas een zekere rabbi Jezus voor Pontius Pilatus gebracht. Hier in het Pretorium zal hij zijn oordeel over deze rabbi uit Nazaret moeten uitspreken. Want de aanklacht waarmee de geestelijke leiders Jezus voor Pilatus brengen is een aanklacht waar de hoogste Romeinse rechter niet om heen kan. Dit raakt het Romeinse recht en gezag: *'Hij zegt dat Hij de Koning van de Joden is!'*

Om de rust en de vrede in Jeruzalem te bewaren begint Pilatus met zijn ondervraging: *"Bent U de koning van de Joden?"* Heeft deze geboeide en weerloze rabbi uit Nazaret politieke ambities? Is Hij misschien van plan een opstand te organiseren onder het weerbarstige volk van de Joden? Pilatus kan het zich niet voorstellen. *'Waar is dan uw leger? Waar is dan uw koninkrijk? Waar is dan uw machtsvertoon?'*

"Bent Ú de koning van de Joden?" Alle nadruk valt op dat woordje 'U'. Er ontstaat een woordenspel tussen Jezus en Pilatus. Lees het maar na in het bijbelgedeelte dat hieraan vooraf gaat.

"Ik heb geen schuld in Hem gevonden" is Pilatus conclusie als hij het toegestroomde volk vanaf het Mozaïekterras toespreekt.

'Maar jullie mogen kiezen wie ik vrijlaat.' De opgehitste menigte kiest voor Bar-Abbas, de leider van de verzetsbeweging, die in de dodencel van het Pretorium wacht op zijn executie.

Pilatus heeft het helemaal gehad met de geestelijke leiders van het volk van Israël. Hij laat Jezus geselen. De soldaten spelen hun koningsspel met Hem. Gekroond met een doornenkroon en met een purperen mantel om zijn wonden te bedekken toont Pilatus Jezus aan het volk: *"Hier is Hij, de mens."* *"Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars Jezus zagen begonnen ze te schreeuwen: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!'"*

"Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer."

Pilatus, de rechter, is aan het eind van zijn latijn. Hij heeft lang tegengesparteld, maar nu is hij in de fuik gezwommen die de geestelijke leiders van het volk van Israël voor hem hadden opgezet. Nee, hij wil geen opstand in Jeruzalem. Hij geeft zich gewonnen.

Niets wil Pilatus nog te maken hebben met die rabbi Jezus uit Galilea. Vanaf zijn rechterstoel, buiten op het zogeheten Mozaïekterras geeft Pilatus zijn soldaten bevel om Jezus weg te voeren en hem te kruisigen. Het is rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pasen.

Mozaïeksteentjes als struikelstenen in de weg naar Pasen. Een mozaïekvloer bestaat op honderden, soms duizenden, gekleurde steentjes of stukjes glas. Zoals al die verschillende gekleurde steentjes één geheel vormen zo passen alle gebeurtenissen in de weg naar Pasen in het plan van God. Het ezeltje van de intocht, de geestelijke leiders van het volk van Israël, Kajafas, Pontius Pilatus en Herodes ... zij zijn als gekleurde steentjes in een mozaïek. Ze worden door God gebruikt in zijn verlossingsplan. In zijn mozaïek van lijden, sterven en opstanding van Jezus, zijn Zoon, onze Redder!

Vrijdag

De Schedelplaats

Bijbellezing: Lucas 23:32-37

Even buiten de muren van Jeruzalem, aan een drukke verkeersweg, lag de Schedelplaats: Golgota. Hier werden in de tijd van de Romeinen de doodvonnissen voltrokken. Hier werden veroordeelden gekruisigd.

De naam Schedelplaats heeft deze heuvel te danken aan zijn vorm. Volgens een oude Joodse legende is hier Adam, de eerste mens, begraven. Adam kwam in opstand tegen God. Hij wilde als God zijn en at van de verboden vrucht. Hij werd door God verbannen uit het paradijs en zwierf zijn leven lang over de aarde. Hier op de Schedelplaats werd Adam uiteindelijk begraven.

Middeleeuwse schilders en beeldhouwers hebben van dit motief dankbaar gebruik gemaakt. Vaak is op hun schilderijen en beeldhouwwerken onder het kruis, in de heuvel, een doodshoofd zichtbaar: de schedel van Adam. Hier op deze plaats waar de eerste mens begraven ligt vindt vandaag verzoening van de zonde plaats.

Veel voorbijgangers passeren vandaag de kruisheuvel en zien Jezus, de Gekruisigde, de Verworpene hangen. Het is een openbare terechtstelling. Juist in deze dagen is het druk in en om de heilige stad. Veel pelgrims uit alle hoeken van het Romeinse Rijk zijn naar Jeruzalem gekomen om hier het feest van de bevrijding, het Paasfeest, mee te kunnen vieren. Ze overnachten in en om de stad Jeruzalem. Morgen is het hoogtepunt van het feest. Dan zullen ze de paasmaaltijd vieren, met een geroosterde lamsbout, bittere kruiden en matses – ongegiste platte koeken. Er is veel belangstelling voor de kruisiging. Immers ook rabbi Jezus van Nazaret zal vandaag gekruisigd worden.

Nog maar een paar dagen geleden stonden ze juichend met palmtakken te zwaaien langs de weg. "*Hosanna! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer, de koning van Israël.*" (Johannes 12:13) Maar die koninklijke intocht van Jezus eindigt vandaag op Golgota.

De Schedelplaats lag in de dagen van Jezus buiten de muren van de stad Jeruzalem. Dat de terechtstelling buiten de stad wordt voltrokken heeft ook een symbolische betekenis. Het wil zeggen

dat de terechtgestelde buiten de gemeenschap is gestoten. Er is dus voor Jezus en zijn medekruiselingen geen plaats meer in het volk van Israël. *"Weg met hen!"*

Op die plek – buiten de muren van de stad – doen intussen de vier dienstdoende Romeinse soldaten hun werk. Opgekomen voor hun nummer werken ze plichtmatig af wat hen is opgedragen: *'Bevel is bevel!'*

Met touwen en grote draadnagels/spijkers maken ze rabbi Jezus aan zijn kruis vast. *'Die komt er van zijn leven niet meer af!'* Net als die twee ter dood veroordeelde vrijheidsstrijders, Zeloten. De één rechts, de ander links van Hem. *'Wat kan het hen ook schelen?'*

Vanaf het kruis horen ze de woorden van Jezus: *"Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat zij doen."*

En zoals ze gewoon zijn verdelen de Romeinse soldaten de kleren van de kruiselingen. Ieder krijgt een deel. Het is hun verdiende loon. Om het bovenkleed van rabbi Jezus – gemaakt uit één stuk kostbaar linnen – werpen zij het lot.

"Het volk stond toe te kijken." Schrijft Lucas. Wat een sensatie. Ze staan er met hun neus boven op. Dit wil je meemaken!

De geestelijke leiders drijven intussen de spot met Jezus:

"Anderen heeft Hij gered; laat Hij nu Zichzelf redden als Hij de Messias van God is, zijn uitverkorene!"

En ook de soldaten kunnen het niet laten om deze koning-van-niks te bespotten: *"Als je de koning van de Joden bent, red jezelf dan!"*

De Schedelplaats als struikelsteen. De diepe werkelijkheid van Golgota is dit: Jezus geeft er zijn leven, niet voor vrome gelovige mensen die af en toe misschien een foutje maken. Jezus geeft zijn leven voor zondaars, voor vijanden, voor goddelozen. Voor de mensen die Hem bespotten en bespuwen, die Hem in het gezicht slaan en de spijkers door zijn handen en voeten jagen. Jezus geeft er zijn leven voor u en jou en mij. Hij kent ons bij name en kent het diepste van ons bestaan. Zijn liefde is onmetelijk groot. Daar struikelen we over, elke dag opnieuw. En in eerbied en ontzag knielen we neer op de Schedelplaats.

'Mijn Verlosser hangt aan 't kruis en Hij hangt er mijnentwegen, mij ten zegen. Van de vloek maakt Hij mij vrij en Zijn sterven zaligt mij.'

Zaterdag

De grafsteen

Bijbellezing: Marcus 15:42-47

Niet iedereen had ingestemd met het besluit van de Joodse raad om rabbi Jezus uit de weg te ruimen. Een zekere Josef uit de Joodse stad Arimatea is één van hen. Hij is een goed en rechtvaardig mens, die vol verwachting uitziet naar de komst van het koninkrijk van God. Een geheime leerling van rabbi Jezus, zo vertelt het evangelie naar de beschrijving van Johannes ons. (Johannes 19:38)

Josef is overtuigd van de onschuld van rabbi Jezus. Hij geeft blijk van liefde voor Jezus. Hij raapt al zijn moed bij elkaar om bij prefect Pilatus te onderhandelen over het vrijgeven van het lichaam van rabbi Jezus.

De Romeinen waren namelijk gewoon om de lichamen van kruiselingen lange tijd te laten hangen. Als een afschrikwekkend middel voor het gewone volk.

Maar de Joodse wet eist dat een ter dood gebrachte misdadiger nog dezelfde dag wordt begraven. Josef gehoorzaamt daaraan, maar wil ook voor Jezus doen wat hij uit respect voor Hem nog kan doen. Bovendien zegt diezelfde Joodse wet dat een misdadiger niet begraven mag worden in een graf met anderen. Josef bezit blijkbaar een nieuw en ongebruikt graf net buiten de muren van Jeruzalem. Uitgehouwen in de rots. Dat graf stelt hij graag ter beschikking voor een eervolle begrafenis van rabbi Jezus.

Josef stelt zich hiermee wel heel kwetsbaar op. Hij treedt uit de anonimiteit en laat met zijn gang naar het Pretorium, het paleis van Pilatus, duidelijk blijken dat hij een volgeling van Jezus is. Daarmee verliest hij zijn goede naam, zowel bij zijn Joodse volksgenoten als bij de Romeinen. Josef loopt het risico – door partij te kiezen voor een gekruisigde en oproerkraaijer en vermeende troonpretendent – zijn bezit en zelfs zijn eigen leven te verliezen.

Maar Josef is niet de eerste de beste. Hij is één van de tien aanzienlijkste en rijkste inwoners van Jeruzalem. Zijn gezag en aanzien moeten er voor zorgen dat de rust in de stad bewaard

blijft en dat de bevolking op tijd haar belasting betaalt aan de Romeinse overheid. Bovendien maakt Josef deel uit van de Joodse raad. Hij is één van de 24 oudsten van het Sanhedrin. Te allen tijde en onder alle omstandigheden heeft Josef uit Arimatea daarom toegang tot de Romeinse prefect. En zo kan Josef doen wat niemand anders kon doen: Pilatus vragen om het lichaam van rabbi Jezus.

En Pilatus? Het bevreedt hem dat Jezus al dood zou zijn. Maar als de dienstdoende centurio dit feit bevestigt geeft hij het lichaam van Jezus vrij voor een begrafenis.

Ongetwijfeld zal Josef hulp hebben gekregen van anderen – volgens de evangelist Johannes was onder anderen Nikodemus er bij. Er is haast geboden, want de sabbat voor Pasen zal bij zonsondergang aanbreken. Op sabbat wordt er immers gerust en niet gewerkt!

Met respect en eerbied haalt Josef eigenhandig Jezus' lichaam van het kruis, wikkelt het in een nieuw stuk linnen en legt het in het nog niet eerder gebruikte rotsgraf. Met een grote ronde steen sluiten ze het graf van Jezus af.

Maria uit Magdala en Maria de moeder van Joses kijken toe. De avond daalt. Het wordt stil in de graftuin.

Een grafsteen als struikelsteen. Dé grafsteen van Jezus. Is het nu over en uit met Hem, met zijn koninkrijk? De geestelijke leiders van het volk van Israël zijn er niet gerust op. Ze melden zich de volgende dag al vroeg bij Pilatus en vragen hem om het graf tenminste tot de derde dag te laten bewaken door een peloton soldaten. Jezus had immers gezegd: "*Na drie dagen zal ik uit de dood opstaan.*" Wat kan Pilatus anders doen dan de geestelijke leiders ook hierin hun zin te geven. Hij stelt hen een aantal van zijn soldaten ter beschikking. En voor de zekerheid wordt de steen van Jezus' graf ook nog eens met Joodse hogepriesterlijke zegels verzegeld.

De grafsteen als struikelsteen. Ook voor ons is de grafsteen van Jezus een struikelsteen geworden. Een herinnering aan de weg die Jezus ook voor ons is gegaan. Hij heeft geleden en is voor ons gestorven, opdat wij zullen leven. Eeuwig leven. Morgen zal het Pasen zijn, de dag van de opstanding uit het graf. De grafsteen, de bewakers, de zegels kunnen Hem niet vasthouden!

Paaszondag

De grafsteen als preekstoel

Bijbellezing: Matteüs 28:1-10

Het is de eerste dag van de week. Een nieuwe dag breekt aan. Door de verlaten straten van Jeruzalem lopen een paar vrouwen in de richting van de graftuin. Het is nog vroeg, heel erg vroeg. De grote Sabbat is voorbij. Het Pascha is in veel huizen gevierd. Het feest dat herinnert aan de verlossing uit het slavenhuis van Egypte is in de Joodse gezinnen opnieuw herdacht: *'Waarom is deze nacht anders dan alle andere nachten?'* hebben de kinderen – traditiegetrouw – gevraagd.

Deze nacht is inderdaad een andere nacht dan alle andere nachten. In déze nacht heeft de HEER gewaakt over zijn volk. Het is de nacht waarin het op de Schedelplaats en in de graftuin stil is geworden. Het is de nacht waar in de hemel gewaakt en gewerkt wordt. Na deze nacht van voorbereiding is nu de Paasmorgen aangebroken. De morgen waarop God opnieuw begint.

Terwijl de mensen alles afgesloten en verzegeld hebben maakt God een nieuw begin. De eerste dag van de nieuwe week breekt aan.

Zo snel ze kunnen lopen de vrouwen naar het graf van Jezus. Ze hebben geurige olie bij zich. Daarmee willen ze het dode lichaam van hun geliefde Meester verzorgen. Het zijn twee vrouwen (Marcus heeft het over drie vrouwen!), die rabbi Jezus goed gekend hebben. Ze hebben van Hem gehouden. Ze hebben Hem op een heel bijzondere manier mogen dienen. Ze zijn Hem gevolgd tot bij het kruis van Golgota. Ze zijn erbij als hún Jezus in het graf van Josef uit Arimatea wordt begraven. Het zijn Maria uit Magdala en Maria, de moeder van Jakobus en Jozef.

Ongetwijfeld zullen de twee vrouwen op deze vroege ochtend vervuld zijn geweest van hun eigen gedachten en problemen. Ze maken zich het meest zorgen over de vraag wie hun de steen zal weggrollen van het graf. Bovendien ... Romeinse soldaten bewaken de steen voor het graf. Er zal gevochten moeten worden voordat het graf geopend kan worden.

Maar de vrouwen hebben niet op God gerekend. Want wanneer ze bij het graf van Jezus komen ontdekken zij dat Pasen al in de

hemel is begonnen! De vrouwen ontdekken dat Gód Zelf de deur van het graf voor hen heeft geopend. Hij heeft een engel naar de aarde gezonden. *"Plotseling begon de aarde hevig te beven, want een engel van de Heer daalde af uit de hemel, liep naar het graf, rolde de steen weg en ging erop zitten."*

Op Paasmorgen grijpt God vanuit de hemel in. En Hoe? Er is sprake van een aardbeving. Een bovennatuurlijk ingrijpen. God komt op aarde. Hij komt zijn Zoon opwekken uit de slaap van de dood. Je zult het maar mogen meemaken.

Een engel, een boodschapper van God. Die er uit ziet als een bliksem. Met kleren, oogverblindend wit. Hij nadert het graf. Rolt met bovennatuurlijke kracht de steen van het rotsgraf en maakt die steen – die de Heer Jezus in het graf moest houden – tot een preekstoel!

De soldaten, die een dode Jezus moeten bewaken, die er voor moeten zorgen dat niemand het graf in of uit kan, ze worden door angst bevangen. Ze beven zoals de aarde beeft. Ze vallen als dood neer.

Gezeten op de grafsteen richt de engel zich tot de vrouwen: *"Wees niet bang, ik weet dat jullie Jezus, de gekruisigde zoeken. Hij is hier niet. Hij is immers opgestaan, zoals Hij gezegd heeft."* De engel op de stenen preekstoel verkondigt de Paasboodschap: *"Hij is nier niet. Hij is opgestaan!"*

God heeft het offer van zijn Zoon aanvaard. Jezus droeg de straf op de zonde: de dood! Maar Gods Zoon is niet in de dood gebleven. Hij heeft de dood in de ogen gekeken en Hij heeft de dood overwonnen. Voor ons!

Dat betekent dat na Pasen de dood niet meer het einde is. Niet de dood heeft het laatste woord, maar het leven. Er is uitzicht en er is hoop. Met dit leven houdt het niet op. Er is door Jezus echt leven in zijn koninkrijk. Eeuwig leven!

Hij wás hier wel, in het graf, in de dood, maar Hij is hier niet meer!

Een engel als een boodschapper van goed nieuws. Een grafsteen als een preekstoel. Een struikelsteen in de weg naar Pasen.

Gods ingrijpen op Paasmorgen is ons geloof driedubbel waard!